

25. oktober

1941

sender vår hilser og vår beste takk til alle dem som på en klok og diskret måte hjelper oss med å spre avisen vår med å sende den videre til sikre folk. Vi ber dem fortsette med å hjelpe oss, og vi vil minne dem om en regel som vi følger, og som vi mener vil være nyttig for alle som hjelper oss også: Der bør alltid være et rimelig forhold mellom den risiko man tar og det resultat man vil oppnå. Man skal ta en sjans, man skal sette noe inn når det trengs, når man vil opnå noe som er en innsats verd. Altså sett silt dit inn om det trengs, men ta ingen unødvendig risiko.

"DESTE ER LONDON MED NYHETENE
PÅ NORSK".

20/10-41

Der pågår kraftige slag vest og syd for Moskva. 4 tyske panserdivisjoner er sett inn. Det meldes at byen Kalinin hør vært skiftevis på russiske og tyske hender i det siste. Hitler har krevd 1 million soldater fra Italia.

21/10

Ved Moskva skal der være satt inn 16000 tyske tanks og i alt 40 tyske divisjoner. På

Leningradfronten har russerne initiativet og de har tatt tilbake byen Pogorski. Britiske fly har bombet Bremen og andre byer i Nordtyskland, og dessuten et amunisjonstog i Frankrike og 2 skip utenfor den franske kyst. I Danmark ble en tysk sjøflyhavn bombardert.

22/10

Ved Moskva ingen forandring i situasjonen, Hårde kamper pågår. På sydfronten er stillingen meget alvorlig og russerne har rømtet trekket seg endel tilbake. Bremen etter bombet. 2 amerikanske skip senket.

23/10

De siste 24 timer har tyskerne ikke hatt noen fremgang på Moskva fronten. En amerikansk krigskorrespondent fremholder at tyskerne har gjennomsnittlig 4000 drepte pr. dag. Dette stammer med de russiske oppgaver.

Nye henrettelser

I Bordeaux ble igår 50 personer henrettet etter et attentat mot en tysk oberst, som ble drept. Samme dag ble etter en tysker drept. 100 personer er tatt som gisler og man ventar at de vil bli henrettet. I Serbia er ytterligere 200 personer blitt henrettet

24/10

Eyen Kalinin er nå i russisk hender. På hovedveien vest for Moskva er tyskerne blitt slått tilbake. Igår begynte tyskerne en voldsom offensiv mot Krim-halvøya. Det meldtes igår at tyskerne hadde 10 000 falne her.

Tysk propaganda

Den 29/6-41 offentligjorde at den russiske tankarme og det russiske flyvevåpen var satt ut av spillet.

Den 13/7 ble det meldt at Stalin linjen var gjennombrudt og at

²
veien til Moskva lå åpen. Den 9/10 ble det meldt at felttoget i Russland var så godt som avsluttet.

Ved begynnelsen av det russiske felttoget meldte tyskerne at russerne hadde i alt ca. 6000 fly. De påstår nå at de har skutt ned 14 500 russiske fly på 4 måneder.

Nanskjøl Timoschenko har overtatt kommandoen på sydfronten. De siste 20 dager har russene sendt i alt 300 000 nye soldater til fronten. Den 21/10 ble byen Gosli på Leningrad fronten erobret tilbake. På samme tid kom alle tider sørste konvoy til England med bl.a. tusenvis av kanadiske tankstropper.

Lørdag 25/10.

Tyskerne står ikke bedre på moskvafronten enn før en uke siden. Karkow er etter tysk melding evakuert av russene.

På Østersjøkysten ble et forsyningsskip skutt i brand av engelske fly.

En norsk ubåt som ble senket i april for ikke å falle i tyskernes hender ved Narvik, ble senere tatt opp av de allierte og ligger nu i engelsk havn, oppusset og ferdig til kamp, med norsk mannskap og det norske flagg.

Helo den forlærne uke har det britiske flyvevåpenet, med støtte bl.a. fra det polske flyvevåpenet vært meget aktivt. Noen av angrepene har vært meget kraftige.

O v e r s i k t.

Situasjonen på østfronten er fremdeles meget alvårlig, og det er klekest å regne med at tyskerne ennå kan rykke fram over store deler av fronten. Det som idag kan slås fast, er imidlertid at det ikke har lykkes tyskerne å knuse de russiske arméene. Felgelig er det ikke avgjørende seire tyskerne vinner. Den store offensiv som tyskerne begynte den 2. oktober, og som Hitler selv betegnet som den avgjørende har pågått i tre uker, og synes nå å være ut over store deler av fronten. Vi skal også merke oss at den tyske og den tyskkontrollerte presse i det siste har fått det trevolt med å forsikre at Moskva ikke er så viktig, og at det er rimelig at tyskerne selv regner med at det vil bli vanskelig å ta Moskva. Det er forresten blitt opplyst i tyske aviser at en tredjedel av Kiev ble sprengt i luften, etter at tyskerne var rykket inn i byen. Det var lagt miner i næsten hvert eneste hus.

⁴
tid at det ikke har lykkes tyskerne å knuse de russiske arméene. Felgelig er det ikke avgjørende seire tyskerne vinner. Den store offensiv som tyskerne begynte den 2. oktober, og som Hitler selv betegnet som den avgjørende har pågått i tre uker, og synes nå å være ut over store deler av fronten. Vi skal også merke oss at den tyske og den tyskkontrollerte presse i det siste har fått det trevolt med å forsikre at Moskva ikke er så viktig, og at det er rimelig at tyskerne selv regner med at det vil bli vanskelig å ta Moskva. Det er forresten blitt opplyst i tyske aviser at en tredjedel av Kiev ble sprengt i luften, etter at tyskerne var rykket inn i byen. Det var lagt miner i næsten hvert eneste hus.

Japans stilling er ennå uklar. Tyskerne slo regjerningskiflet i Japan stort opp, og ventet en aktiv innsats fra Japan mot Amerika og -nada end og Russland. Det ser ikke ut til at dette skal bli noen særlig forandring. Det blir meldt at forhandlingene mellom Japan og U.S. A. skal gjennomgås.

k

INNENLANDSK NYTT.

Fra Oslo Børs.

Oppslag på Oslo børs 13. okt.:

Ukens øngrossålg av egg 1746 snr.
Ukens salg til tyskerne 1746 snr.

Advokat J.B. Hjort ble tirsdag arrestert og sitter på Møllergt. 19.

Professor Hallesbys bok "Et Livssyn" (Lutherstiftelsens forlag) er blitt beslaglagt.

Bladet "Veigeren" på Gjøvik er

blitt idømt i md. stans fordi det ikke var nazistisk nok.

Skolens

Som kjent her Hegdehaugen skole (sammen med tre andre høyere skoler) vært stengt i flere uker fordi det hadde forekommert norske demonstrasjoner under en flyalarm.

Nå har elevene fått beskjed om den straff som er idømt dem fordi de har sunget Kongesangen og ropt leve Kongen. 10 % av elevene skal utvises og nektes adgang til høyere skoler. Utvelgelsen av de som skal utvises skal visstnok foretas av de fø NS. elevene ved skolen. De skal på denne måten få anledning til å ta hevn over de norske elevene.

FRA ARBEIDSPLASS OG FAGPONT.

Arrestasjoner.

Den kjente organisasjonsmann, sekretær Peder V e s t a d i Norsk skop- og lærerbeiderforbund, ble arrestert fredag 17. oktober. Tidligere på dagen hadde Vestad hatt et samvær med nazikommisæren i Frobundet, Rolf H. Jahrmann.

Medlem av kommuneförbundets styre, Johan Flønes, Trondheim, er arrestert. Hans søn ble arrestert samtidig.

Forhenværende journalist i "Arbeideren" Y-ling Heiestad er arrestert av Gestapo.

Fabrikken i Drammen ble lørdag 13. okt besatt av tyske tropper. Det gjelder Drammens jernstøperi og mak. verksted, Den norske papirfilmfabrikk, National industri, og

-6-

Drammens kabelfabrikk. På hvert enkelt sted masjerte en liten avdeling tyske soldater inn og besatte orrådet. Arbeidet i bedriften fortsette som før og det er nokså uforklarlig hva meningen egentlig er med det hele.

Fra sandre avis - Q.R.

Vi skal idag til en avvekslings-sitere "Fritt Folk". Bladet gir torsdag den 23 et referat fra sjø-forklaringen i Hamperfest i anledning "Vesterålens" forlis. Det heter det bl.a. i et vidnefrasagn: "De "Vesterålen" var kommet på hoyde med Husvåg, gikk skipet praktisk talt så nær land som de kunde gå. Men hadde da land på styrbord side". Det er losen som forklarer seg, og det heter videre: "Losen entok at eksplosjonen skjedde på styrbords side".

Dagen etter fortsetter "Fritt Folk" med sitt referat. "Tømmermann Ragnar Ludvigsen, dørklarte at han hadde frivakt da eksplosjonen fant sted. Han kan bare bekrefte at skipet kronglet over til styrbords side." "Retten fant det unødvendig å avhøre flere vidner". Vi finner også at det kan græse seg. Vi har tillatt oss å understreke endel ikke uvesentlige opplysninger i referatet.

Fra svensk presse.

Om årsakene til Lundes og Orvar Sæters reise til Kirkenes tidlig i høst bringer "Svenska Dagbladet" for 25.aug. følgende opplysninger: "... de båda quisling-politikernas ovnåntade besøk i den nordnorske metropolen står i samband med hirdens mobilisering. Hirden har for nærværende hand om skottsløn av de store koncentrationsleger, som innmøtte i Mørre Norge. Dette har givit anledning

ning till en del intermission, varvid Sven skottløsing førekommit".

Fra den frie presse.

Vår meget utbredte og meget leseverdige kollega "V-posten" har måttet stoppe, og tar i sitt siste nr. avskjed med sine leserne: "Vi er forhindret fra å fortsette, men håper og føler oss overbevist om at andre kan føre arbeidet videre fram gjennom det farlige farvann".

Vår høyt ansatte kollega "Fri Fagbevegelse" skriver i endring av den nye forordning om strenge straffer for utgivelse av aviser av politisk karakter uten at de ansvarlige utgivere gir seg tilkjenner:

"Vi er helt enig i dette og finner derfor å burde si følgende opplysninger: Redaksjonen er stort sett den samme som da skriften første gang kom ut den 3. januar i år. Trykkeriet har dessverre ikke fått skjedende adresse, så om adressen bl oppgitt i dag, ville det likevel ikke finnes der i morgen. Men forlaget er stadig det samme. Skriften ukommer på eget forlag, som så mange andre skriften i denne tiden. Et det ender ikke tilstrekkelig, kan det opplyses at økonomisk støtte mottar vi av de som ønsker et fri fagbevegelse."

L I T T A V H V E R T .

Statsbudgettet forliges nå til behandling i de forskjellige departementer. I år som ifjer er det hemmelig. Vi vil prøve gjennom den frie pressen å holde øye med tradisjonen fra den tid da hver stemme

überattiget mann og kvinne hadde rett til å føre kontroll med hv skatter og avgifter ble brukt i Vi har derfor bestilt oss til å offentliggjøre noen tall fra å statsbudgettet (Så vidt vi vet har den rette norske regjeringen fortsatt med å offentligjøre sitt budgett så godt det lar seg gjøre). Noen tall fra "ministrenes" budgettforeslag:

"Regjeringen": 14 millioner kr. 13 ministre lever hver kr. 1200. Hertil kommer kr. 20 000 til reiser, og kr. 121 000 til representasjonsutgift r. (Tidligere satte man oppkr. 15 000 til rei

Justisdep.: Kr. 17 000 000,-. Stor stigning i utg. til fengslene.

Politidepartementet: Løster oss 30 millioner pr. år.

Idrettsdep.: Arbeidstjenest kr. 39 000 000. Hirdens idrett kr. 150 000. NS. ungdomsby i idrett pr. 150 000. NS. sidsel fylking i år til kr. 25 000.

"Andre idrettslige formål" kr 75 000.

Sosialdep.: Har fått en tilb. a. posten "Villa Grande" (Quislings hus på Bygdøy) med kr. 355 000.

Sosialdep.: fører opp 3 million til evjhjelp av arbeidsledheten (Vi trodde den var avskaffet)

Ø skal senere bringe flere tall fra budgettet.

G o d t H u m o r .

Stalin skal for en tid siden ha uttalt at dersom tyskerne slutter med sine granskrenkelser, kunne han bli nødt til å mobilisere.

T y e a r r e s t e s j o n e r .

Fredag 17. okt ble 22 personer arrestert hos Tittus og Jensen, et av de største trykkerier i Oslo.